

ఆనందం : సాంక

గుంటుపల్లి రాధాకృష్ణమూర్తి

ఆనందం కళాసమాధిలో కూచున్నాడు. అతని అధరాల అరుణరుచుల కొనల్లో మందహాసం వయ్యారంగా స్వత్యం చేస్తోంది.

“సంపూర్ణత” అన్నాడతను తీవ్రంగా.

“స్వమైక్యత” — మృదువుగా.

“సంతోషం” — ఆనందంగా.

అతను నవ్వాడు. విరగబడి నవ్వాడు. పొట్ట చెక్కలయ్యేటట్టు నవ్వాడు.

అతను ఏడ్చాడు. సరసంగా ఏడ్చాడు. తనివి తీరా ఏడ్చాడు.

ఆనందరావు పొడుగువేళ్లు అతి నేర్పుతో సాగుతున్నాయి. అతని ఆరితేరిన హస్తాల పని తనం ఫలితమే ఆ చక్కని రాతిబొమ్మ.

అతను అలా కళా సమాధిలో కూచుంటే శిల్ప సంపదంతా పరిపక్వమై అతని చేతుల్లోంచి పళ్ళగుత్తుల్లాగా వరసగా తయారయినాయి.

ఆనందరావు రోజూ ప్రొద్దున్నే రాధాకృష్ణుల సందర్శనం చేసుకునేవాడు.

రాధాకృష్ణ! ఆ కళా వైభవం! రోజుకొక కాంతి, రోజుకొక వెలుగు, రోజుకొక క్రొత్త ప్రభా. తీయగాతీయగా రాగం అంటారు అందుకే కాబోలు!

రాధాకృష్ణుల నాట్యభంగిమ తన మనోవృత్తా గ్రాన పండిన తొలి ఫలం, తన శిల్పప్రసూనంలో తొలి దళం.

తరువాత మరలి వాయిచే కృష్ణయ్య, తర వాత ఛత్రపతి శివాజీ, తరువాత అభిసారిక.

అభిసారిక దగ్గర ఆగాడు. తల ఓరగా వొంచి, చిరునవ్వుతో వీక్షించాడు. అభిసారిక తన పొంగి పొట్టే నగ్న సౌందర్యాన్ని ప్రదర్శిస్తూ ఇసుకలిన్న మీద మలయమారుతాలు పూదయానికి సోకి కలి గించిన తియ్యని బాధతో వ్రయనికోసం వేచి ఉంది. అతను వివశుడైపోయాడు. అభిసారిక అందించే ఆవ్యూహాన్ని అందుకుందామా అనిపించింది ఆనందరావుకు.

“ఇదేనీట్రా నీ శిల్పం? ఆడవి మగవాడికోసం ఎదురు చూడటమేనా శిల్పం?” ఖుల్లం పిన్ని మాటలు జ్ఞప్తికి వచ్చాయి.

ఆనందానికి సందేహం కలిగింది. కిటికీలోనుంచి వెనక్కి చూశాడు.

ఫలభరితమైన పృథ్విగ్రం... చిలకా, గోరింకా పురుషుడూ ప్రకృతి... అది ఆపార ప్రేమాంబుధి.

తను స్రష్ట. సృష్టిలో అవినీతిలేదు.

ఆనందరావు ముందుకుసాగాడు. కూచున్నాడు. ఏదో మనసుకు గోచరించిన ప్రతిమను చెక్కుదామని. తన స్వప్న సుందరికి జీవం పోద్దామని.

కాని భావతరంగాలకు ఏదో అడ్డుపడ్డది. అర్థనిమిలిత నేత్రాలు లేడికన్నుల చాంచల్యాన్ని కోల్పోయి కనిపించని ఒకానొక అగోచర సత్యం మీద నిలిచిపోయినై. అతని చేతులు కదలక మెదలక, ఆ రాతిమీద నిలిచిఉన్నై.

వెనకాల ఎవరివో పాదాల అలికిడి అతనిలో చైతన్యాన్ని తేలేదు. ఆ శబ్దం నిశ్శబ్దంగా ముందుకు సాగి అతని ఎడట సాక్షాత్కరించినది.

అతనిలో ఆనందవాహిని వెల్లుబికింది. అతనిలో ఎక్కడలేని చైతన్యం వచ్చింది. అతను లేచి ఆ విగ్రహాన్ని సమీపించాడు.

ఆ అపూర్వ కళాసృష్టిని కళ్లారా చూచాడు. ఆ రూపాందిన మార్గవాన్ని చేతులారా స్పృశించాడు. ఆ అవిరళ పరిమళాలను తనివి తీరా ఆఘ్రూణించాడు.

“స్వామీ” ఆ లలన కంఠస్వనంలో అపహరింపబడిన కోకిలారావాల పంచమస్వరాలు.

అతను ఒక్కఎగురు ఎగిరాడు. విరగబడి నవ్వాడు.

“దొరికింది, దొరికింది.”

ఆవిడ విస్మయానికి మేరలేదు.

“నా జీవిత సుందరి దొరికింది!” అతను గెంతు.

లేశాడు. “సుందరీ, నీ బొమ్మే నేను చెక్కా-
లనుకున్నది. నా శిల్పసుందరీ, రా!”

“నా పేరు సుందరి కాదు. సరస్వతి!” ఆమె
జంకింది.

“ఊహా! నీ పేరు సరస్వతి కాదు. సుందరీ
నువ్వు సుందరినే!” ఆమె ఏదో అనబోయింది.

“ఊహా! ఇక దానికి తిరుగులేదు.”

“సుందరీ” ఆమె హృదయంలో అతని మధుర
స్వనం మారుమ్రోగింది.

“నువ్విక్కడ కూచో?”

ఆవిడ కూచుంది.

“నువ్విటు చూడు.”

ఆవిడ చూసింది.

రెండుజతల కళ్లు కలిసి జిగేలుమన్నాయ్.

అతను బొమ్మ చెక్కటం మన్నిపోయాడు,
ఆ సౌందర్య దేవతను నేత్రాలద్వారా ఆస్వా
దించటంలో.

“బొమ్మ చెక్కతానంటి లే!” జ్ఞాపకంచేసింది
సుందరి.

“ఔ! నాను. బొమ్మ చెక్కాలి” అతనికి స్ఫురిం
చింది. “ఇటు చూడు. ఈవైపుకు కాస్త ఇటు...
ఈ రాధాకృష్ణుల బొమ్మవైపుకు. ఆ. అలాగే!”
ఆవిడ అలా కూచుంది.

“ఇహ వెళ్లిస్తాను.” సుందరి అంది.

“ఊ ఎక్కడికి?”

“ఇంటికి.”

“ఇది ఇల్లుకామా?”

ఆమెకు ఏమనాలో తెలీలేదు.

“నువ్వుక్కడే ఉండిపో. మనమిద్దరమూ
హాయిగా ఈ కళాజగత్తులో విహారించవచ్చు.”
సుందరితోపాటు తన జీవిత మందహాసం
కూడా పారిపోయిందా అనిపించిందతనకి! ఊణం
ఒక యుగంగా గడిచింది.

మళ్ళీ సుందరి వచ్చింది.

“ఇహ వెళ్ళవ గదూ?”

“.....”

అతను రాధాకృష్ణుల సాక్షిగా పాణిగ్రహణం
చేశాడు!

సుందరి శిల్పసుందరిగా తయారైంది.

* * *

ఆనందరావు రాధాకృష్ణుల బొమ్మను ఒక
తటూ సుందరిని ఒక తటూ ఆరాధిస్తున్నాడు.

సుందరి గొప్ప రచయిత్రి. సుందరి కథలు
ఆనందరావులో క్రొత్త చైతన్యాన్ని కలిగించిస్తే.

ఆనందరావు జీవితాన్నే ఇతివృత్తంగా తీసు
కుని సుందరి కథ రాసింది. అది చదివి
వినిపించి అడిగింది. “ఆ మధుర ఊణం ఇంకా
జ్ఞాపకం ఉంది కదూ? అప్పుడు నా అందానికి
మరిసి, ఆ బొమ్మను చెక్కటం, అవన్నీ. రోజులు
గడిచేకొద్దీ అందంచెడిపోతుంది. యవ్వనం అయి
పోతుంది. చిట్టచివరికి అందవిహీనమైన శల్య
దేహం మిగులుతుంది.”

“అబ్బే. అందం రోజురోజుకూ వృద్ధి పొందు
తుంది. అది ఎన్నటికీ అయిపోదు. అది ఒక ఎడతెగని
ఊట. అబ్బ, నిజానికి నువ్వు యివాళ యెంత
అందంగా ఉన్నావ్! ఈ అందంలో ఆది ఒక
లెక్కా!”

ఆనందరావు సుందరి పెదిమల మీద ఒక
ముద్దును నాటాడు. ఆమెను విస్మయానందాలు
ఆపరించినయ్.

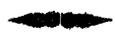
“నిన్న అందంగా వున్నావ్. ఇవాళ మరి,
రేపు ఇంకా.”

“పెళ్ళాడితే శిల్పినే పెళ్ళాడాలి.” సుందరి
అనుకుంది.

సుందరి కథల్లో మార్పు వచ్చింది. ఆ రోజు
నుంచీ సుందరి ఇతివృత్తాలువేరు. సుందరిబావలు
వేరు.

ఇవాళ, రేపు, ఎల్లండి, ఆవల్లండి, నెలలూ
కాలాలూ వెళ్లిపోతున్నాయ్.

ఆనందరావు కళా ప్రపంచంలో కూచుని,
సుందరి అందాన్ని చూసి మరిసిపోతూనే
ఉన్నాడు.

“కేవలం శాకాహారంమాత్రమే తింటే సౌందర్యం వృద్ధి చెందుతుంది”
అని వ్రాసిన అమెరికాస్త్రీకి ఒక పాఠకుడు యిలా ఉత్తరం వ్రాశాడు: మీరు
హిప్పోపోటమస్ అనే జంతువు సౌందర్యంగురించి ఆలోచించారా?”